

POSTANOWIENIE

30 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 30 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.W. i M.W.
przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 11 października 2022 r., I ACa 800/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca P. Sp. z o.o. w P. powołała się na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących wątpliwości w orzecznictwie, tj. art. 129 ust. 2 p.o.ś. Wskazała również na istotne zagadnienia prawne wyrażające się w pytaniu, czy odszkodowanie z tytułu kosztów rewitalizacji akustycznej jest należne bez względu na to, czy właściciel nieruchomości w rzeczywistości poniósł takie koszty, a także w pytaniach dotyczących relacji między roszczeniem o naprawienie szkody wywodzonym z art. 129 ust. 2 p.o.ś. a roszczeniem wynikającym z art. 136 ust. 3 p.o.ś., dochodzonym w sytuacji, w której właściciel nie poniósł kosztów tytułem nakładów akustycznych, i powstającego na tym tle ryzyka podwójnego wynagrodzenia szkody.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa, w celu uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) konieczne jest wykazanie, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga natomiast sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK

623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiła powołana przyczyna kasacyjna.

Problem, który stanowił podłoże postulowanej przez skarżącą wykładni art. 129 ust. 2 p.o.ś., został rozstrzygnięty w podjętej w toku postępowania kasacyjnego uchwale z dnia 12 kwietnia 2024 r., III CZP 56/23, OSNC 2024, nr 9, poz. 86, w której Sąd Najwyższy przyjął – powołując szeroką argumentację – że właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 p.o.ś., jednak bez związku ze szczególnymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a tej ustawy, przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tego aktu. Stanowisko to odpowiada na wątpliwość skarżącej, zostało potwierdzone w późniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2025 r., II CSKP 768/22), a pogląd przyjęty przez Sądy *meriti* koresponduje z powołaną uchwałą.

Zagadnienie prawne dotyczące możliwości dochodzenia roszczenia wywodzonego z art. 136 ust. 3 p.o.ś. przed poniesieniem wydatków celem rewitalizacji akustycznej nie spełniało z kolei waloru nowości, zważywszy, że wykładnia art. 136 ust. 3 p.o.ś. w rozważanym aspekcie była już przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 254/12, w którym stwierdzono, że art. 136 ust. 3 p.o.ś. nie wyłącza obowiązku naprawienia szkody, jeśli konieczne prace remontowe nie zostały jeszcze wykonane). Przeciwny i preferowany przez skarżącą kierunek interpretacji art. 136 ust. 3 p.o.ś. został ponadto wprost zanegowany w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego, w której podzielono dotychczas przeważające zapatrywanie, m.in. z powołaniem się na argumenty konstytucyjne oparte na art. 21 ust. 2 Konstytucji (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2024 r., II CSKP 555/23 oraz z dnia 7 lutego 2025 r., II CSKP 289/23 i II CSKP 373/23; zob. także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2024 r., I CSK 3482/23 i z dnia 23 stycznia 2025 r., I CSK 198/24, w których za aktualne uznano stanowisko

wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 254/12, a stanowisko przeciwne zostało określone jako odosobnione, jak również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2025 r., I CSK 3092/23)

Przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego była także problematyka hipotetycznego pokrywania się świadczeń możliwych do uzyskania przez właściciela nieruchomości na podstawie art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 p.o.ś. (tzw. „rekurencja” odszkodowania) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2024 r., II CSKP 555/23; we wcześniejszym orzecnictwie – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12). Niezależnie od tego, akcentowane przez pozwaną ryzyko podwójnej rekompensaty tej samej szkody wymagałoby wykazania, że w konkretnych okolicznościach spadek wartości nieruchomości wynikający z wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie nastąpiłby, względnie byłby niższy, gdyby budynek – w związku ze staraniami właściciela – spełniał podwyższone wymagania w zakresie komfortu akustycznego. W okolicznościach sprawy Sąd Apelacyjny wskazał natomiast wprost, że z materiału dowodowego nie wynikało, aby reakcja rynku na objęcie nieruchomości powodów obszarem ograniczonego użytkowania, polegająca na spadku wartości tej nieruchomości, wiązała się z oceną, w jakim zakresie nieruchomość położona w obszarze ograniczonego użytkowania zapewnia właściwy klimat akustyczny. Przedstawione przez pozwaną we wniosku wątpliwości, w tym teza, że spadek wartości nieruchomości nie miałby miejsca albo miałby mniejszy rozmiar, gdyby nie potrzeba zapewnienia wymagań akustycznych dostosowanych do zwiększonych norm hałasu, odrywały się tym samym od wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2024 r., I CNP 114/23).

W konkluzji, w zestawieniu z powołaną wcześniej judykaturą, wniosek nie uzasadniał konieczności kolejnej wypowiedzi orzeczniczej Sądu Najwyższego w objętej nim materii, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[r.g.]